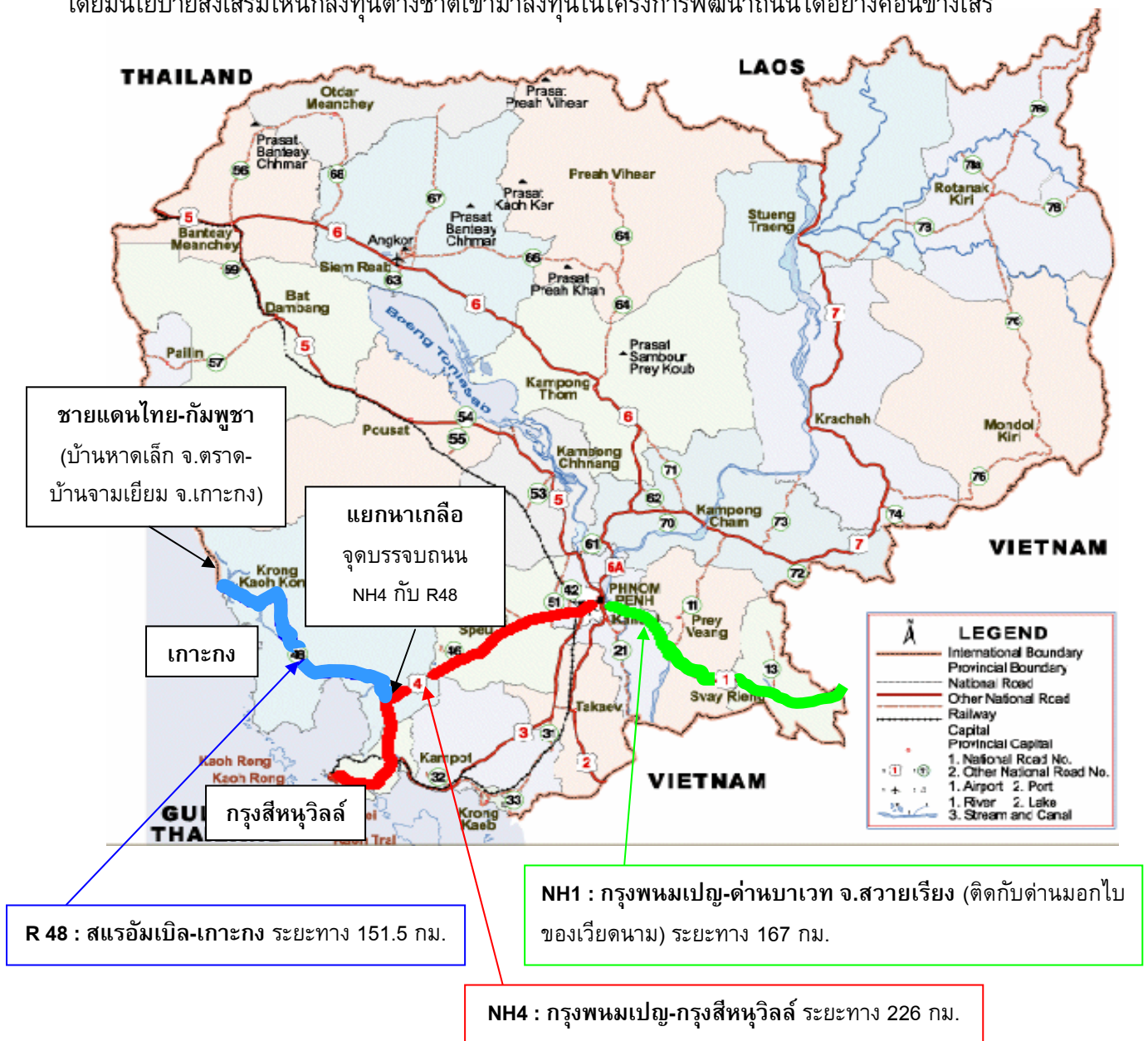

ถนนหมายเลข 48 : เส้นทางเศรษฐกิจสายใหม่เชื่อมโยงไทย-กัมพูชา

กัมพูชาเป็นประเทศที่มีขนาดเล็กที่สุดในอินโดจีน และยังคงขาดแคลนระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะถนน ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในสภาพทรุดโทรม เนื่องจากปัญหาการสู้รบภายในประเทศในอดีตและขาดการซ่อมบำรุง ทำให้เป็นอุปสรรคในการเดินทางและขนส่งสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูฝน ถนนที่เป็นดินลูกรังไม่สามารถใช้การได้เลย ซึ่งในช่วงที่ผ่านมา รัฐบาลกัมพูชาพยายามเร่งก่อสร้างและปรับปรุงระบบถนนในประเทศให้พร้อมรองรับการลงทุนจากต่างประเทศ โดยมีนโยบายส่งเสริมให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในโครงการพัฒนาถนนได้อย่างค่อนข้างเสรี

ที่มา : Ministry of Public Works and Transport, Kingdom of Cambodia.

ล่าสุด เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2551 รัฐบาลกัมพูชาและรัฐบาลไทยได้ร่วมกันทำพิธีเปิดใช้ถนนหมายเลข 48 (R48) ความยาว 151.5 กิโลเมตร โดยรัฐบาลไทยให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่รัฐบาลกัมพูชาด้วยการให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำมูลค่า 867.8 ล้านบาท เพื่อปรับปรุงถนน และเงินให้เปล่าอีก 288 ล้านบาท สำหรับก่อสร้างสะพานคอนกรีตข้ามแม่น้ำ 4 แห่ง ซึ่งช่วยให้การเดินทางและการขนส่งสินค้าจากไทยไปยัง จ.เกาะกง-กรุงสีหนุวิลล์ หรือ จ.เกาะกง-กรุงพนมเปญ เกิดความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การเดินทางจากไทยไปยังกรุงสีหนุวิลล์และกรุงพนมเปญ ทำได้โดยใช้ถนนหมายเลข 318 ของไทย ผ่านจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก ต.หาดเล็ก อ.คลองใหญ่ จ.ตราด เข้าสู่บ้านจามเยียม อ.มณฑลสีมา จ.เกาะกง ของกัมพูชา จากนั้นใช้ถนนหมายเลข 48 ของกัมพูชา ซึ่งบรรจบกับทางหลวงหมายเลข 4 (National Highway 4 : NH4) ที่แยกนาเกลือ อ.สแรมเบิล (กม. 143 บนทางหลวงหมายเลข 4) และเมื่อถึงทางแยกหากมุ่งหน้าลงใต้จะเข้าสู่กรุงสีหนุวิลล์ (แยกนาเกลือ-กรุงสีหนุวิลล์ ระยะทางประมาณ 85 กิโลเมตร) หรือหากไปทางตะวันออกเฉียงเหนือจะสามารถต่อไปยังกรุงพนมเปญได้ โดยผ่านจังหวัดกัมปงสะปือ ระยะทางราว 140 กิโลเมตร

ทั้งนี้ ถนนหมายเลข 48 เป็นถนนสายย่อยที่แยกจากทางหลวงหมายเลข 4 ซึ่งเป็นถนนลาดยางที่มีสภาพดีที่สุดของกัมพูชา โดยเป็นเส้นทางขนส่งหลักระหว่างท่าเรือสีหนุวิลล์-กรุงพนมเปญ และสามารถเชื่อมต่อไปยังเวียดนามตอนใต้ โดยผ่านทางหลวงหมายเลข 1 (National Highway 1 : NH1) ของกัมพูชา

ถนนหมายเลข 48 ก่อนปรับปรุง

แต่เดิม ถนนหมายเลข 48 เป็นถนนลูกรัง และเป็นทางตัดภูเขา หน้าแล้งพอใช้การได้ แต่หน้าฝนจะมีปัญหาในการใช้เส้นทางอย่างมาก นอกจากนั้น ยังมีแม่น้ำตัดผ่านถึง 4 สาย คือ แม่น้ำตาไต สแรมเบิล อันดงตีก และตราแปงรุ้ง ซึ่งการข้ามแม่น้ำจะต้องใช้แพขนานยนต์ บรรทุกรถได้ครั้งละ 6-10 คัน ใช้เวลาข้ามแม่น้ำประมาณ 5 นาที แต่อาจต้องใช้เวลารอก่อนข้ามนานถึง 1 ชั่วโมง เพราะต้องรอให้รถเต็มจำนวน หรือการจราจรบริเวณท่าเรือติดขัด เนื่องจากรถที่ขึ้นลงอาจติดหล่มบริเวณท่าข้าม

ถนนหมายเลข 48 : ก่อนปรับปรุง

การข้ามแม่น้ำโดยแพขนานยนต์

ถนนหมายเลข 48 : หลังปรับปรุง

ถนนหมายเลข 48 หลังปรับปรุง

ถนนหมายเลข 48 ได้กลายเป็นเส้นทางเศรษฐกิจสายสำคัญของประเทศ โดยมีศักยภาพที่โดดเด่นด้านการท่องเที่ยวและการค้า เนื่องจากสามารถเชื่อมชายแดนไทยเพื่อต่อไปยังหลายจังหวัดสำคัญของกัมพูชา และต่อไปยังเวียดนามได้ตามทางหลวงหมายเลข 1 ของกัมพูชา จากกรุงเทพมหานคร ผ่าน จ.กันตล ข้ามแม่น้ำโขง เข้า จ.ไปรเวง-จ.สวายเรียง สู่ทางที่ด่านบาวเวท (ติดกับด่านมอกไบของเวียดนาม) ระยะทางประมาณ 167 กิโลเมตร และจากด่านบาวเวท สามารถใช้ถนนหมายเลข 22 ของเวียดนามต่อไปถึงนครโฮจิมินห์ ระยะทางเพียง 68 กิโลเมตร ดังนั้น หลังการเปิดใช้ถนนหมายเลข 48 อย่างเป็นทางการ นอกจากจะทำให้มูลค่าการค้าระหว่างไทย-กัมพูชายาวตัวขึ้นแล้ว คาดว่าจะทำให้มีโครงการลงทุนขนาดใหญ่เกิดขึ้นมากมายในกัมพูชา โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การก่อสร้างโรงแรม และกาสิโน เป็นต้น

จังหวัดที่นำลงทุนในกัมพูชา...หลังถนนหมายเลข 48 เปิดใช้

หลังการปรับปรุงถนนหมายเลข 48 แล้วเสร็จ นับเป็นโอกาสทองของนักลงทุนไทยที่กำลังแสวงหาสู่ทางการลงทุนในหลายจังหวัดสำคัญของกัมพูชาโดยใช้ประโยชน์จากการขนส่งหรือเดินทางผ่านตามแนวถนนหมายเลข 48 ก่อนที่จะเชื่อมต่อกับทางหลวงภายในประเทศกัมพูชา ไปยังพื้นที่เป้าหมายซึ่งแต่ละพื้นที่มีศักยภาพโดดเด่นแตกต่างกันไป สรุปได้ดังนี้

เกาะกง เป็นพื้นที่ที่สามารถล่ำเลียงสินค้าจากไทยก่อนกระจายไปยังกรุงเทพมหานครหรือพื้นที่อื่นๆ ของกัมพูชา รวมทั้งกระจายต่อไปยังเวียดนามได้ ปัจจุบันการค้าชายแดนระหว่างไทยและกัมพูชาที่บริเวณเกาะกง ผ่านชายแดนด่าน จ.ตราด ของไทย มีมูลค่าสูงกว่า 10,000 ล้านบาทต่อปี มากเป็นอันดับสอง รองจากด่านด่าน อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว-ด่านปอยเปต จ.บันเตียเมียนจัย ทั้งนี้ บริเวณใกล้ชายแดนมีทั้งโรงแรม กาสิโน รวมถึง Safari World และนิคมอุตสาหกรรมเกาะกง เพื่อเตรียมรับนักลงทุน นอกจากนี้ ชาวเกาะกงส่วนใหญ่สามารถพูดภาษาไทยได้ และมีความสัมพันธ์

ที่ดีกับคนไทย สำหรับการขนส่งสินค้าไปกัมพูชาและเวียดนาม ผ่าน อ.คลองใหญ่ จ.ตราด นั้น เดิมนิยมใช้เส้นทางเรือเพียงอย่างเดียว ซึ่งที่ อ.คลองใหญ่ มีท่าเทียบเรือถึง 4 แห่ง แต่การเปิดใช้ถนนหมายเลข 48 จะช่วยให้การขนส่งสินค้าทางบกสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการขนส่งสินค้าที่มีน้ำหนักเบา รวมถึงสินค้าที่เน่าเสียง่าย เช่น สินค้าเกษตรและสินค้าประมง ซึ่งเป็นสินค้าสำคัญที่นิยมค้าขายกันระหว่างตราด-เกาะกง ก่อนขนส่งเข้าสู่กรุงเทพมหานครทุกวันโดยยังคงสภาพความใหม่สดไว้ได้

ด่านบ้านหาดเล็ก ชายแดนฝั่งไทย

ด่านบ้านจามเขียม ชายแดนฝั่งกัมพูชา

กรุงสีหนุวิลล์ กรุงสีหนุวิลล์เปรียบเสมือนแผ่นดินเพชรของกัมพูชา เนื่องจากเป็นที่ตั้งของท่าเรือสีหนุวิลล์ ซึ่งเป็นท่าเรือน้ำลึกทางทะเลขนาดใหญ่แห่งเดียวของประเทศและมีความทันสมัยที่สุด มีศักยภาพในการรองรับการขนส่งสินค้าได้ถึง 1.6 ล้านตันต่อปี และสามารถรองรับการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศได้มากถึงร้อยละ 70 ของการค้าระหว่างประเทศทั้งหมด ท่าเรือสีหนุวิลล์จึงเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าที่สำคัญที่สุดของกัมพูชา นักลงทุนไทยสามารถเข้าไปลงทุนในธุรกิจบริการด้านคลังสินค้า การขนส่งสินค้า โดยเฉพาะอาหารทะเลสดที่มีมากในพื้นที่และส่วนใหญ่จะส่งไปยังกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ ยังมีโอกาสเข้าไปลงทุนในธุรกิจโรงน้ำแข็งและห้องเย็น ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการจัดเก็บสินค้า เพื่อคงความสดและป้องกันไม่ให้เน่าเสีย รวมถึงบริการจุดพักรถในบริเวณ Rest Areas ตามแนวถนน เช่น ปั๊มน้ำมัน ร้านอาหารและน้ำดื่ม ทั้งนี้ การเดินทางจากตัวจังหวัดเกาะกง-กรุงสีหนุวิลล์ มีระยะทางราว 235 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางราว 3-4 ชั่วโมง

บริเวณโดยรอบท่าเรือสีหนุวิลล์

นอกจากจุดเด่นของกรุงสีหนุวิลล์ในฐานะเมืองท่าสำคัญแล้ว กรุงสีหนุวิลล์ยังมีสภาพภูมิประเทศที่หลากหลาย มีชายหาดและแนวปะการังที่สวยงาม กรุงสีหนุวิลล์จึงเป็นเมืองที่มีนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ขณะที่โรงแรมระดับ 5 ดาวในกรุงสีหนุวิลล์มีเพียงแห่งเดียวคือ โรงแรม Sokha Beach ซึ่งไม่เพียงพอรองรับนักท่องเที่ยว ประกอบกับโรงแรมระดับกลางจนถึงระดับล่างมีจำนวนค่อนข้างมาก ทำให้มีการแข่งขันด้านราคาห้องพักค่อนข้างรุนแรง ดังนั้น การลงทุนในธุรกิจโรงแรมควรเป็นโรงแรมระดับ 5 ดาว ซึ่งยังมีช่องทางการทำตลาดได้ นอกจากนี้ ธุรกิจ

ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวก็เป็นอีกธุรกิจหนึ่งที่น่าสนใจในกรุงสีหนุวิลล์ โดยเฉพาะธุรกิจร้านอาหารทะเล ซึ่งควรเน้นการตกแต่งร้านอย่างเป็นเอกลักษณ์ แตกต่างจากรูปแบบเดิมในตลาด ที่ส่วนใหญ่เป็นร้านอาหารทะเลของผู้ประกอบการท้องถิ่น นอกจากนี้ ร้านอาหารตะวันตกก็มีความน่าสนใจมาก เนื่องจากยังมีร้านอาหารประเภทนี้ไม่มากนัก ยิ่งไปกว่านั้น ร้านอาหารประเภท Fast Food และ Food Court ร้านกาแฟ และร้านเบเกอรี่ ก็ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นมากเช่นกัน

สนามบินพนมเปญ

กรุงพนมเปญ

กรุงพนมเปญเปรียบเสมือนแผ่นดินเงินของกัมพูชา เนื่องจากเป็นศูนย์กลางทางราชการและธุรกิจที่สำคัญ การเดินทางจากไทยไปยังกรุงพนมเปญตามถนนหมายเลข 48 แล้วเชื่อมกับทางหลวงหมายเลข 4 ของกัมพูชา เป็นเส้นทางที่สั้นที่สุด ระยะทางประมาณ 290 กิโลเมตร ดังนั้น การเปิดถนนหมายเลข 48 จึงทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางจากไทย ผ่านมายังกรุงพนมเปญเพิ่มขึ้นจำนวนมาก

นอกเหนือจากการเดินทางด้วยเครื่องบินโดยสารมายังสนามบินนานาชาติพนมเปญโดยตรง

ทั้งนี้ กรุงพนมเปญมีโรงแรมประมาณ 130 แห่ง (7,000 ห้อง) และ Guesthouse ประมาณ 145 แห่ง (2,500 ห้อง) โดยโรงแรมและที่พักในกรุงพนมเปญมีทุกระดับ ตั้งแต่ห้องพักที่ไม่มีเครื่องปรับอากาศและสิ่งอำนวยความสะดวกใด ๆ นอกจากเตียงนอน (ราคาประมาณ 3 ดอลลาร์สหรัฐต่อคืน) ไปจนถึงโรงแรมระดับ 5 ดาว (ราคา 2,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อคืน)

นักลงทุนยังมีโอกาสเข้าไปลงทุนทำธุรกิจโรงแรมระดับ 5 ดาวในกรุงพนมเปญได้เช่นเดียวกับในกรุงสีหนุวิลล์ เนื่องจากโรงแรมในระดับนี้ยังมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยว รวมถึงเข้าไปลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น ร้านอาหาร บริการนำเที่ยว บริการหวดและสปา เป็นต้น สำหรับธุรกิจร้านอาหารในกรุงพนมเปญ มีร้านอาหารหลากหลายชาติ และมีร้านอาหารระดับกลางจนถึงระดับดีเกือบ 300 แห่ง เนื่องจากนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งชาวกัมพูชามีกำลังซื้อมากขึ้น ทำให้นิยมรับประทานอาหารนอกบ้านมากขึ้นด้วย

ทั้งนี้ ทางกรมการท่องเที่ยวได้พยายามอำนวยความสะดวกในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างไทย-กัมพูชาตามแนวเส้นทางหมายเลข 48 โดยกำลังผลักดันให้สามารถขับรถข้ามแดนได้โดยไม่ต้องเปลี่ยนรถ และการแก้ปัญหาการขอวีซ่าสำหรับนักท่องเที่ยวชาวกัมพูชาที่ต้องการมาเที่ยวเมืองไทย ซึ่งปัจจุบันมีความยุ่งยากเพราะต้องไปขอวีซ่าที่กรุงพนมเปญ และใช้เวลาถึง 3 วัน ทั้งนี้ หากสามารถ

แก้ปัญหาดังกล่าวได้ ก็จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวระหว่างกันเพิ่มขึ้นอย่างมาก

นอกจากนั้น ทางประเทศไทยยังมีแผนที่จะขยายถนนหมายเลข 318 ของไทย ระยะทาง 90 กิโลเมตร ให้เป็นถนน 4 ช่องทางจราจร เพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นด้วย คาดว่า หากการก่อสร้างแล้วเสร็จ จะทำให้ถนนหมายเลข 318 เป็นเส้นทางเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย และเมื่อเชื่อมโยงกับถนนหมายเลข 48 ซึ่งเป็นเส้นทางเศรษฐกิจสายสำคัญของกัมพูชา ยิ่งจะเกื้อหนุนให้ จ.ตราด เป็นประตูสู่อินโดจีนอย่างแท้จริง

ส่วนเศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ

มกราคม 2552